

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הסכת ושמוע ישראל

דברות קודש ראש חודש אב – ירושלים עיה"ק תשפ"ב

מנחם אב

בנ"י מנחמים אביהם שבשמים ע"י עבודתם בגלותא

יו"ל ע"י

מכון שפה ברורה

שע"י חסידי קאסוב

אב תשפ"ג לפ"ק

- אחים יקרים אחים לדעה -

הננו בזה בקריאה של חיבה לכל קוראינו ואנ"ש היקרים שיחי
שהיות ומלאכת הכתיבה, העריכה, וסידור הגליונות, שיהיו באופן נאה ויאה ומכובד עולים ממון הרבה,
וכדי להוציא את הגליון אנו צריכים את עזרת הציבור החפץ ורוצה בקיומו

אנו פנים לעזרת הציבור הושיטו ידכם והרימו את נדבת לבכם לתרום מתנה יפה ונכבדת

וההזדמנות נאותה לתרום לעילוי נשמת יקירכם אשר בוודאי תהא
לטובת נשמתם זכות הפצת דברי תורה האלו
וגם בעת שמחתכם תבוא הברכה לכם ולביתכם

והנצחתם תונצחו בתוך הקונטרסים הפרסם עושי מצוה

ובכן אלו הרוצים בהנצחה או החפצים לתרום עקב שמחה וכן מי ברצונם לתרום לעילוי נשמת

יפנו לר' מאיר גאדינגער הי"ו במס' 917-686-5892

או להתקשר ע"ד אימייל ל **toraskosov@gmail.com**

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

הד"ר ימוד בגליון דולו

יהיה לזכות רפואתו השלימה והמהירה של
מרן רבינו שרגא פייביש בן מלכה שליט"א
בתוך שאר דולי ישראל

לשמעו דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתנו הק'
יש להתקשר לקו "קול קאסוב"

במס' 972-72-370-1810 או במס' 718-682-2004 ישראל 972-72-370-1810

כל הזכויות שמורות

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל **toraskosov@gmail.com**

נערך ונסדר ע"י:

הסכת ושמוע ישראל

דברות קודש ראש חודש אב – ירושלים עיה"ק תשפ"ב

ובגודל יאושיו הוא משלים עם מצבו הירוד ואומר לנפשו פה אשב לעולם ועד, ואין ביכולתי עוד לשוב לחסות תחת כנפי השכינה ולהימנות בין עבדי ה' העומדים בבית ה' לעובדו ולשרתו.

וביותר הדבר כשזה קורה בכלל ישראל כשנופלים חלילה עם רב מישראל במצולות החטאים והעוונות וסרים מאחורי ה' וחוצבים להם בורות נשברים, ולבכם פונה מעם ה' אלוקיהם ללכת אחרי מתאות שוא ומדוחים. אז כל רואיהם במצבם השפל יכירו ויאמרו שאין רפואה למכתם, שהם כל כך נבוכים וסחופים בעמק הבכא של הטומאה והרע ונפשם קשורה מאוד בחבלי העוון והחטא. ואיך פתאום יהפך לבכם הערל ללב בשר טהור ונקי הכוסף ונמשך אחר ה' אלוקים, ואיך בבת אחת יעזבו את כל שקוציהם וגילוליהם ויחזרו למקור מחצבתם להיות לו לעם סגולה שכל חפצם ותשוקתם לשמור מצות ה' ולעשות רצונו בלבב שלם.

גודל סגולת קבלת עול מלכות שמים במסירות נפש לטהרת הנשמה ולקרבת אלוקים

'ב' אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא' (קהלת ז, כ) כך העיד החכם מכל אדם, ואדם מועד לעולם ליפול ברשתו של היצר הרע האורב לו השכם והערב לצודו ברשתו ופורש תדיר רשת לרגליו להפילו לבאר שחת של החטא והטומאה ולהכניסו ברשות החיצונים וכוחות המתנגדים לקדושה רח"ל. ופעמים שאדם חלילה נלכד במצדותו של אותו מלך זקן וכסיל, ועוזב את דרך החיים ופונה לאורחות עקשות ועקלקלות ושוקע ביוון מצולה של חטאים ועוונות. ואף שלב יודע מרת נפשו ומכיר את מצבו השפל איך שרע ומר לו כי עזב את ה', ולבו משתוקק לשוב ולעלות ממצולות ים להיטהר מזוהמת חטאיו ולחזור ולהסתפח בנחלת ה'. אך נראה לו כי אין לו תקוה ואחרית ואין ארוכה למצבתו השפל, מרוב טומאת התהום בו שקעה נפשו וכוחות המסואבים הסובבים אותו ודבוקים בו בחזקה.

האדם, ומבעיר בבת אחת את הניצוץ האלוקי שבקרבו ומהפך את לב האבן שבקרבו ללב בשר המשתוקק לעשות רצון אביו שבשמים ועל ידי זה עולה ומתעלה מעלה מעלה בקרבת אלוקים ועבודתו הרמה.

קבלת עול מלכות שמים במסיו"ג מטהרת מכל חטא ועון

ענין זה למדנו בפרשת רוצח נפש בשגגה שאף שהרג את הנפש רק בשוגג מכל מקום גדול עוונו מנשא, כמו שאמרו חז"ל (מכות י:): מרשעים יצא רשע שמגלגלים זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב. ואמרה תורה שינוס אל העיר מקלט ושמה ישהה וכך תהא כפרתו, ויש להבין מה כפרה יש בזה. אלא טעם כמוס טמון כאן כפי שביארו מרן הרה"ק מאפטא זי"ע בספרו אוהב ישראל (מסעי ד"ה ואת הערים) ששש ערי מקלט שהבדיל משה מורין על שש תיבות 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד' ומ"ב ערי הלויים שאף המה ערי מקלט מורין על מ"ב תיבות בפרשת ואהבת, שבהם מקבל על עצמו כל איש ישראל פעמיים באהבה בכל יום עול מלכות יתברך במסירות נפש לקיים רצונו יתברך לאהבה אותו ולעבדו בלבב שלם בכל לבבו נפשו ומאודו*.

'שמע ישראל' מתנה נפלאה לישראל

אולם אף שכך נראה לעינים באמת אין הדבר כן, שהקב"ה נתן מתנה נפלאה לעם סגולתו שבכוח זה יכול כל איש מישראל בשעתא חדא וברגעא חדא להפוך את לב האבן ללב בשר ולעלות מבירתא עמיקתא לאיגרא רמא. ואף אם הירבה לחטוא ולפשוע חלילה והקליפות וכוחות הטומאה אוחזים ומלפפים אותו מכל צד, יכול הוא בכוח מתנה זו לפשוט בבת אחת את מחלצות הטומאה ולטהר ולהאיר נפשו באור הקדושה ולשוב לחלקת אבותיו לכסוף ולהתאוות בכל לבבו ונפשו להתקרב לה' יתברך ולדבקה בו.

מתנה זו היא 'שמע ישראל' שהוא כוח מסירות נפש שהשריש הקב"ה בלבבות בני ישראל, שבהתעורר רוחם ונשמתם לקבל עליהם עול מלכות שמים ולשוב אל צורם ויוצרם לעשות את רצונו יתברך בכל כוחם ומאודם בלי לבקש חשבונות רבים, ולעבוד לפניו עבודה תמה בכל לב ונפש עד כמה שידם משגת אף בלא הבנה והשגה רק למען הרבות כבודו יתברך, אזי כוח זה שובר את כל המסכים המבדילים ומפורר ומשבר את כל הקליפות הרובצות על נפש

א. שורש מצות קריאת שמע היא קבלת עול מלכותו יתברך במסירות נפש, ראה זוהר הקדוש (ח"ה דף רס"ג): 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד' פקודא דא ליחדא שמיא דקוב"ה בכל יומא, דהא כמה דמייחדי שמא דקוב"ה לתתא הכי התייחד

הסכת ושמע ישראל

ג

**פנחס גילה גודל כוחה של
מסירות נפש**

**בזה נשכיל ונבין מעט פרשה סתומה
שבתורה והוא מעשה ישראל
בשיטים שעמד נשיא שבט שמעון**

ישנה כפרה גמורה להורג נפש, כפי
שביארנו שקבלת עול מלכות שמים
במסירות נפש מטהרת את האדם מכל
סיג ופגם שדבק בו ומרוממתו ממצבו
השפל לרום המעלה.²

שמיה לעילא אשתכח קוב"ה יחדיאי עילא ותתא. מאן דמייחד שמיה דקוב"ה
ישוי לביה ורעותיה בההוא יחודא בההוא רעותא למהוי כולהו אחד, כמה דשוי
כל שייפוי ברזא דחד הכי לעילא מחבר כל שייפין עלאין בההוא יחודא למהוי
כלהו חד'.

ובספר החינוך (מצוה תכ) מבאר שמטעם זה נצטוונו לקרא קריאת שמע ערב
ובוקר שעל ידי כך נמשך כל היום וכל הלילה אחר הקבלת עול מלכות שמים
שבקר"ש, וזה לשונו: 'משרשי המצוה שרצה השם לזכות עמו שיקבלו עליהם
מלכותו ויחודו בכל יום ולילה כל הימים שהם חיים, כי בהיות האדם בעל חומר
נפתה אחר הבלי העולם ונמשך לתאוותיו צריך על כל פנים זכרון תמידי במלכות
שמים לשמרו מן החטא. על כן היה מחסדי לזכותנו וצונו לזכרו שני העיתים
האלה בקבע ובכוונה גמורה, אחת ביום להועיל לכל מעשינו שביום כי בהיות
האדם זוכר בבוקר אחדות השם ומלכותו וכי השגחתו ויכלתו על הכל ויתן אל
לבו כי עיניו פקוחות על כל דרכיו וכל צעדיו יספור לא יתעלם ממנו דבר מכל
דבריו ולא יוכל ממנו להחביא אחת מכל מחשבותיו הלא יהיה לו למשמר
מחשבתו זאת והודאת פיו בדבר הזה כל היום ההוא. ויהיה לו הודאת הלילה
בזה גם כן למשמר כל הלילה'.

והרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזנעסק זי"ע בצעטיל קטן (א, ב) כותב שצריך לכוון
בפסוק ראשון של קריאת שמע מסירות נפש ממש, וכך כותב שם: 'בכל עת
ורגע שהוא פנוי מן התורה ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על
מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במצות עשה זו של 'ונקדשתי בתוך בני
ישראל', וידמה בנפשו ויציר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד
לב השמים והוא בשביל קדושת השי"ת שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש
על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ונמצא שאינו
שוכב ויושב בטל רק מקיים מצות עשה דאורייתא. **בפסוק ראשון של קריאת
שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנ"ל. ועוד יכוון אם יענו אותו
כל אומות העולם בכל עיניים קשים ויפשטו עורו מברשו להכחיש ח"ו ביחודו
יסבול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ויציר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו
כנ"ל, ובזה יצא ידי חיוב קריאת שמע ותפילה כדין'.**

ב. כדאי להביא את לשונו הטהור של הרה"ק מאפטא זי"ע שם: 'ואת הערים אשר
תתנו ללויים את שש ערי המקלט ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר' וגו' (במדבר

מילי דמלכא

ועבר עבירה חמורה לעיני כל ישראל. דבר זה נעלם מבינתנו כיצד יבא נשיא שבט מישראל לעשות מעשה כזה ובוודאי יש בזה חשבונות נשגבים מכבשונו של עולם, אך מכל מקום תורה היא וללמוד ממעשה זו הנוגע לעינינו אנו צריכים. ואמרו חז"ל (סנהדרין פב.) שהיה בעת ההיא הסתר בפנים נורא שמשה רבן של ישראל עמד שם בבושת פנים מול נשיא שבט שמעון שהעזו פניו ואמר לו 'בת מדין מי התיר לך', ורצה הקב"ה אז להפוך

את העולם לתוהו ובוהו. וקם פנחס בן אלעזר וקנא קנאת ה' צבאות והרג את זמרי וכזבי בת צור, ואז ברגעא חדא נהפך ההסתר פנים להארת פנים עצומה מאת הקב"ה לישראל שהכריז כי 'פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל הנני נותן לו את בריתי שלום' (במדבר כה, יא-יב). ויש להבין אף שעשה פנחס מצוה רבה והרג את החוטאים, איך הפך בזה בבת אחת את מצב כלל ישראל ואת הנהגת קודשא בריך

לה, ו) בהעיר לב להבין ולדעת יש לרמז בזה כי יחודא למהוי מצוה זו נוהגת בכל זמן, כי התורה נצחית ועל כן אפילו בזמן הזה יש לה שייכות והוא תיקון למכה נפש בשגגה. רצה לומר מי ששגג בחטאים ועונות ומשחית את נפשו הוא יעשנה, רצה לומר שיעשה תיקון זה בקבלת עול מלכות שמים באהבה שלימה ובמסירות נפש גדול באמת בכל לבבו לה' יתברך בהששה תיבות 'שמע ישראל' וכו', והמה בחינת שש ערי מקלט. 'ועליהם תתנו מ"ב עיר', הוא בחינת פרשה ראשונה של קריאת שמע שהוא ואהבת שיש בה מ"ב תיבות והיינו קבלת אהבתו יתברך ותורתו בכל לב ונפש. ועל ידי המסירות נפש באמת בכל לבבו לקבל עליו עול מלכות שמים, ועל ידי קבלתו באמת אהבת ה' יתברך בכל לבבו בזה נתכפר לו על שהכה את נפשו בשגגה.

ובפרשת בשלח (ד"ה ורבנן אמרי) כותב עוד: 'סוד הפרשת ערי מקלט ששה רומזין אל החוטא בשגגה שינוס אל הששה תיבין 'שמע ישראל' וגו' היינו שיקבל עליו עול מלכות שמים באהבה ויפקיר כל גופו ונפשו במסירות נפש להשם יתברך, ואז הוא בא לכלל ביטול מציאות שהוא בחינת א"ז כנ"ל. רק שאי אפשר לעמוד בבחינה זו לעולם ועל כל פנים צריך להיות בבחינת אהבת ויראת ה', וזהו פירוש ואהבת שיש בה מ"ב תיבות כידוע ועל יד זה הוא ניצול מכל רע וניתקן נפשו. ונחתום בדבריו הקדושים בפרשת בהעלותך (ד"ה וע"פ הדברים) בגודל מעלת המוסר עצמו לה' בכל לבבו ונפשו: 'גם עתה שאין לנו דם התמיד והעלאת ז' קני המנורה עם כל זה 'ונשלמה פרים שפתינו' (הושע יד, ג), וכשאדם מוסר נפשו לה' בכל לבבו בכל עת ומשגיח על כך פרטי עניניו ומעשיו ומטהר ומזכך כל כוחותיו ומדותיו שיהיו בלתי לה' לבדו, אז יוכל להמשיך על ידי זה חסדי דעתיקא משחת רבות עילאי קדישא וכל ברכאין וכל טיבו וכל חדו ונהורין עילאין לכל העולמות ולהכנסת ישראל לעילא ותתא'.

הסכת ושמע ישראל

ה

ישראל להפוך על ידי מסירות נפש את מידת הדין למידת הרחמים ולהפוך על ידי זה את לבות ישראל לשוב להשתעבד לאביהם שבשמים. דבר זה גרם שמחה גדולה במרום שגילה רו זה לישראל, שעל ידי מסירות נפש בכוחם לגאול את נפשם בבת אחת מכל עבדות ושעבוד היצר ולהביאה לחירות עולם להיות עבדי ה'.

לישראל מפנים של זעם לפנים שוחקות. אלא שפנחס השתמש בכוח זה של מסירות נפש, וכמרומו בקרא (שם ז) 'ויקח רמח בידו' שלקח סוד רמ"ח תיבות שבקריאת שמע (וזה"ק ח"ד דף רלו). שהם יסוד מסירות נפש של כל איש ישראל להקב"ה. בזה גילה פנחס סוד נסתרים את הכוח הגדול ששתל הקב"ה בלב כל איש

ג. בגודל המסירות נפש של פנחס ורוב הטהרה שהביא בזה לכלל ישראל, ראה בדבריו המאירים של המאור ושמש (פנחס ד"ה ופנחס): 'פנחס בשעה שקינא קנאת ה' צבאות אחזתו תשוקה גדולה להתדבק באור עליון שכמעט נפשו יצאה מגופו מגודל השתוקקות, ועל ידי זה נזדכך גופו ונתלבש בו בחינת אליהו ז"ל והיה כמלאך ולא ראוהו אנשי שמעון כשנכנס אצל זמרי והרבה ניסים נעשו לו, ובעבודתו זו העלה ניצוצין שהיו מפוזרין בין הקליפות. ומגודל השעשועין שהיה לפניו יתברך שמו אז ממעשה פנחס הבטיח לו הקב"ה שתמיד יתדבק באור עליון ויהיה דומה למלאך ה' צבאות, כנאמר (שופטים ב, א) 'ויעל מלאך ה' מן הגלגל' ודרשו ז"ל (ויק"ר א, א) מלאך ה' זה פנחס. ולכן פעל בקנאתו שמכפרת לדורות שנתלבש באליהו שהוא תמיד מליץ על ישראל, וכו', ולכן כתיב 'ויכפר' שהוא מכפר גם לדורות. ואחר שהכתוב מפאר גודל מעלות פנחס שנזדכך גופו והעלה ניצוצין הרבה משבחו עוד הכתוב 'ושם איש ישראל המכה' וגו' ורצה לומר שגם איש ישראל החוטא העלה גם כן, 'ושם האשה המוכה' רצה לומר נשמתה העלה גם כן. כי נשמת החטאים האלה בנפשותם היו ראויים שיפלו לעומקא דתהומא רבא ולא יהיה להם תקנה, והוא פעל במסירות נפשו אשר היה לו שהעלה אותם משם שיתגלגלו בגלגולים כל כך עד שיתקנו'.

וראה עוד מזה בשפת אמת (פנחס תרנ"ב), וזה לשונו: 'הנני נותן לו את בריתי שלום' דאיתא 'יש קונה עולמו בשעה אחת' והוא על ידי מסירות נפש, וזהו נקרא שעה אחת להיות כל הרצונות שבו בטלין לרצון אחד לעשות מצות הקב"ה, כמו שהיה בפנחס שמסר נפשו לקנאות קנאת ה' צבאות לכן ניתן לו כל השלימות. כי האדם נקרא מהלך שצריך לילך ממדריגה למדריגה עד שמוציא מכוח אל הפועל כל השלימות מה שנברא עליו, ומלאך נקרא עומד כי הוא מתוקן ועומד על מה שנברא. וכאן כתיב (במדבר כה, ז) 'ויקם מתוך העדה' שנתקן כל הקומה שלו. וכן כתיב (תהילים כו, ל) 'ויעמד פנחס ויפלל' שנעשה מלאך ה' צבאות וזכה אל השלימות בשעה אחת. ובאמת הוא מדה במדה מי שמוסר כל נפשו וכל מה שהיה ראוי לחיות עוד הכל מוסר לשמו יתברך, נותנין לו משמים

מילי דמלכא

לטוב, והמה נטהרו והתמרקו מכל הסיגים והפגמים ושבו לחפון ולהשתוקק לעשות רצונו יתברך ולדבקה בו. ובכוח זה זכו להקים מחדש את בית ה' ושב ה' לשכון בציון. וזכו אז ישראל בימי בית שני להארת פנים נפלאה ממרום בנס חנוכה ותחילת התנוצצות האור הגדול של תורה שבעל פה, והכל משורשה של אותה מסירות נפש בעזבם את דרכיהם הסוררות וקבלתם עול מלכותו יתברך בעוז ותעצומות.

ימי בין המצרים טמון בקרבם אור גדול

מבאן נבא לחודש אב שהזמן גרמא בעמדינו עתה בחודש זה, חודש בו הוכפלו הפורעניות בקורות ימי עמינו. ראשיתו בדור המדבר בו בכו אבותינו בכיה רבה כליל תשעה באב מחמת תלונות המרגלים בהוציאם דיבת הארץ, ובזה גרמו בכיה לדורות כליל זה בחורבן בתי מקדשינו. והנה לכאורה אימה חשיכה גדולה נופלת עלינו בחודש זה מחמת גודל הפורעניות וההסתר פנים שהיה בחודש זה, אך כבר אמרו הקדמונים (טור או"ח סי' תקנ"ט סעי' ד') שיום תשעה

מסירות נפשם של ישראל בימי בית שני הביא להם הארת פנים נפלאה ממרום

נמשיך להביט בקורות ימי עמינו ונחזה כיצד כוח המסירות נפש העלה את בני ישראל משפל המדריגה לרום המעלה, היה זה בימי עזרא שעלה מבבל לבנות בית לה', מצא רבים מבני ישראל עולי בבל דלים וריקים מן המצוות וסרים מדרכי ה' עד מאוד עד שנשאו נשים נכריות, והיה לבכם רחוק מלהאמין שאפשר להם לבנות מחדש את בית ה' ותהא להם תקומה בשוב ה' לשכון בתוכם ולהאיר פניו אליהם. ובהגיעו לירושלים וראה את מצבם השפל התחיל עזרא לעוררם לעזוב את הנשים הנכריות ולשוב אל ה' ואל דרכיו הישרים בכל לבכם ונפשם, אז פתחו בני ישראל בתשובה ושיפרו מעשיהם והחלו לחזור לדרך הישר והטוב. ובחודש תשרי כינסם עזרא ועוררם בהתעוררות גדולה להשלים את תשובתם ולעזוב לגמרי את הנשים הנכריות, ושמעו ישראל בקולו והשלימו את תשובתם בבכי וצום וזעקה אל ה'.¹ תשובה שלימה זו וקבלת עול מלכות שמים במסירות נפש הפך את לבכם הערל של ישראל

לתקן בשעה אחת מה שהיה מוכן לו לכל ימי חייו. ושעה אחת הנ"ל נמצא בכל איש ישראל כמו שכתוב (אבות ד, ג) 'אין לך אדם שאין לו שעה', רק שצריכין לייגע עצמו כל הימים לזכות לאותה שעה ובמסירות נפש זוכין לה מיד.

ד. ראה כל זה בארוכה בספר עזרא פרקים ט, י, ובספר נחמיה פרקים ת, ט.

הסכת ושמע ישראל

ז

מקדשינו וגלות השכינה מבית חיינו וצרות ישראל בגלות המר שהתחיל ביום המר והנמחר הזה, אך בפנימיות מסתתרים בימים אלו אור גדול של התנוצצות הגאולה ולידת משיח וקרבת אלוקים⁷¹. והדרך לגלות את האור והחסד ונועם קרבת אלוקים

כאב נקרא מועד ובו ביום הוא לידת משיח (איכה רבה א, נז), וכיצד עולים יפה שתי הדברים שלכאורה המה תרתי דסתרי. אך כבר לימדוני רבותינו רועי החסידות שאין כאן סתירה שאכן בחיצוניות חודש אב ותשעה באב המה ימי אבילות וצער על חורבן בית

ה. בגודל רב טוב הטמון בימי בין המצרים האריכו בספרי תלמידי הבעש"ט זי"ע ונביא תמצית מדבריהם, ראה לשונו הערב של הרה"ק מאפסא זי"ע בספרו אוהב ישראל: 'אלו הכ"א יום שבין י"ז תמוז לט' באב הם ימים טובים גדולים מאוד אך בעוונותינו הרבים עדיין אין אנו ראויים להם וטוביהו גנוז בגוויהו, ואי"ה כשנזכה במהרה בימינו לעשות תשובה ומעשים טובים לזכך החומר ולהעביר זוהם הזהב אז יתגלה רב טוב הצפון כי אז נהיה ראויים לכל הברכות וישועות טובות מצד הדין, ואז יהיו הכ"א ימים טובים גדולים ונוראים אשר אין להעריך והם מקוריים שרשיים לכל הכ"א ימים טובים שאנו עושים בזמן הזה, ועל כולם יהיה ט' באב למועד יותר גדול. ולזה אנו קורין פרשת פינחס אשר כל המועדות כתובים בו בימים האלו כי מהם נמשכים כל המועדות, והמשכיל יבין כל זה.

ובספר זרע קודש להרה"ק מרופשיץ זי"ע (כתב דברים ד"ה ידע שור): 'ידע שור קונהו וגו' (ישעי' א, ג) שאמרו ז"ל במדרש (איכה רבה א,נא) שהשור געה וצעק שנולד משיח ישראל, לא ידע זאת עמי לא התבונן שאין מבינים גדול הטובות הגנוזות שהכל טובות, וכו'. וזהו שכתוב (תהילים עג, א) 'א"ך טוב לישראל' על כ"א יום שבין י"ז תמוז לתשעה באב, על דרך הנ"ל שאוצר גנוז במקום שיש הרבה מנעולין, ועל דרך זה ימים אלו שבין המצרים והם נגד כ"א יום מראש ועד שמיני עצרת.

ונחתום בדבריו המתוקים של הרה"ק בעל האמרי נועם מדזיקוב זי"ע ביחוד הנפלא הנעשה דייקא בתשעה באב בין הקב"ה לכנסת ישראל, וזה לשון קדשו (דברים ד"ה הסכת ושמע): 'הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם לה' אלקיך' (דברים כז, ט), ידוע מספרים אשר אלו הכ"ב ימים של בין המצרים מי"ז בתמוז עד תשעה באב ועד בכלל, נגד זה יש לנו כ"ב יום מראש השנה ועד שמיני עצרת ועד בכלל, נמצא אשר אחר ראש חודש אב אותן השמונה ימים הם נגד ימי השמחה שהוא חג הסוכות זמן שמחתינו. וזהו 'משנכנס אב ממעטין בשמחה' (תענית כז:), היינו שממעטין הימים של יגון ועצבות על ידי המשכות כח זמן שמחתינו שהוא חג הסוכות. ועל כן מצאו בתשעה באב את הכרובים פנים כנגד פנים (יומא נד:) שהוא היחוד הגמור, יען כי תשעה באב הוא נגד שמיני עצרת

מילי דמלכא

ישראל רק בשביל כבוד שמים ויקרת השכינה הקדושה המושפלת עד עפר, היא היא מקרבת את ישועת ישראל ומפציעה את ניצוצי הגאולה והאור הבהיר הטמונים בחודש זה על ידי שמביאה התקרבות גדולה וחיבור איתן בין ישראל לאביהם שבשמים¹.

על ידי שמקיימים האבילות במסירות נפש באים לקרבת אלוקים

לְבַךְ שמו נאה לו לתשעה באב
להיקרא 'מועד' שהוא לשון

שבימים האלו הוא דייקא על ידי קיום דיני האבילות שקבעו לנו חז"ל והפוסקים, שאף שזה רחוק מבינתנו איך זה מקרב הגאולה ובפרט שכבר עבר חורף וכלה קיץ ועדיין לא נושענו זה כאלפיים שנה ולבנו אומר לנו איך אנו קטני ערך במעשינו נקרב את ביאת הגואל. בכל זאת אנו מקיימים את כל דיני האבילות שהורו לנו רבותינו ומשתתפים בצער השכינה רק בשביל כבודה המחולל, בפרט במניעת הרחיצה בימים הללו החלים בימי הקיץ החמים שהיא עינוי וסיגוף גדול. מסירות נפש וקבלת עול זו של

שאז הוא יחוד היותר מובחר. ועיקר היחוד בשמיני עצרת הוא בתפילת מוסף עם תפילת הגשם, וידוע אשר זמן תפילת מוסף הוא עד שבע שעות שהוא שעה אחת אחר חצות היום על כן נולד נשמת משיח בתשעה באב אחר חצות שהוא בכח התעוררות היחוד הקדוש והגדול של שמיני עצרת הנעשה בעת תפילת הגשם. ולזה יש לרמז אשר הצירוף של חודש אב יוצא מהפסוק 'הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם', רומז כי 'הסכת' רומז על ימי הסוכות אשר מראש חודש ואילך מתחיל להאיר ימי השמחה של חג הסוכות. ועל כן מת אהרן הכהן בראש חודש אב כי הסוכה הוא ענני הכבוד שהוא בזכותו של אהרן, וזוכין אחר כך עד יום תשעה באב אשר אז הוא היחוד הגמור בבחינת נהיית לעם לה' אלוקיך. והגם אשר עוד לא נראה בגלוי לעין כל גודל השמחה והיחוד, אמנם בשמי מרום שם עבר ועתיד והוה שווים, ולעתיד יהיה יום הזה שהוא תשעה באב המובחר שבכל הימים².

1. עבודת בני ישראל בימי בין המצרים במסירות נפש רק למען כבוד אביהם שבשמים מביא שעשועים גדולים לשכינה הקדושה ומקרבת הגאולה, כך כותב בשפה ברורה המאור ושמש (פנחס ד"ה והנה שמעתי), וזה לשון קדשו: 'הנה שמעתי מפי רבינו הקדוש הרב מנחם מענדיל צוק"ל מרימאנוב שאמר מצינו שהקב"ה מקיים כל התורה כמו שאמרו ז"ל (ברכות 1) מנין שהקב"ה מניח תפילין, ובמקומות אחרים איתא (סנהדרין 3:) שהוא רופא חולים וקובר מתים ומרחם על האביונים. מנין שהקב"ה עושה תשובה אמר הוא ז"ל מצינו שאמרו בגמרא (ברכות לב:) שלשה דברים הקב"ה מתחרט עליהם בכל יום ואחר מהם על שברא היצר הרע שנאמר (מיכה ד, 1) 'ואשר הרעותי', עד כאן דבריו. ומי הביא את הקב"ה כביכול לידי חרטה

הסכת ושמע ישראל

ט

המקרא באיכה (א, ג) 'כל רודפיה השיגוה בין המצרים', שרודפי קה החפצים ומשתוקקים לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו הזמן המסוגל ביותר להשיג מבוקשם הוא בימי בין המצרים אז קוב"ה היא בבחינת מלך בשדה שכל דורש ומבקש יכול להתקרב אליו בניקל¹.

התוועדות וחיבור. שכשאנו יושבים על הארץ ומקיימים כל דיני האבילות כתקנת חז"ל ומתאבלים על גלות וצער השכינה אך ורק לכבודו ולמענו יתברך בלא דעת ותבונה, זה פועל התקשרות והתחברות נפלא בינינו לאבינו שבשמים. כפי שפירשו תלמידי הבעל שם טוב הקדוש

הן המה אישים הישראלים אשר הם חרדים לעבודתו יתברך שמו, הגם שקשה עליהם עול השיעבוד וכל ימיהם הם בחיי צער ודוחק. וגם העת ההוא שבין המצרים שהוא זמן תגבורת הדינין ועושים מסך ומבדיל בין ישראל לאביהם שבשמים ואין נוח לעבודת הבורא כל כך ככל השנה. ובזמן הזה התגברו על ישראל וקטרגו עד שהביא כביכול את הקב"ה לידי מדה להחריב את ביתו ועד עתה בזמן הזה מתגברין ומקטרגין על ישראל, ואף על פי כן הן מתגברין על היצר הרע ועוסקים בתורה ובמצות בכל נפשם. מזה מקבל הקב"ה שעשויעין גדולים ומתחרט על שהחריב את ביתו והגלה את בניו לבין האומות ומתחרט על שהגלה את ישראל וחפץ לקבל נפוצות עמו ולבנות את ביתו, וכו'. ועתה בעוונותינו הרבים שבוטל התמיד ואין לנו לא מזבח ולא קרבן ואין שיעור רק התורה הזאת, הבטיח לנו הקב"ה כשנעסוק בפרשת הקרבנות מעלה עלינו כאילו הקרבנום על דרך 'ונשלמה פרים שפתינו' (הושע יד, ג). וגם תפילה תקנו במקום התמידין על כן כמו שהיה בתמידין ישראל במעמדן כמו כן עתה שהתפילה היא במקום התמיד צריך האדם להתפלל עם הציבור, וכשם שהקרבנות נקרבו ברעותא דנפשא ולבא כן צריך התפילה להיות מתוך עומק הלב בהתלהבות ובתשוקה. וביותר בזמן הזה בין המצרים צריך האדם להתגבר כארי לתורה ולתפילה, כי כשהאדם מתעורר עצמו בעת הזאת בתורה ותפילה הוא פועל התקרבות הגאולה יותר מכל השנה כמו שאמרנו לעיל, על ידי שהאדם מתגבר בעת הזאת בעבודתו הוא מביא את הקב"ה כביכול לידי חרטה².

ז. מקורו טהור בספר 'עבודת ישראל' שהביאו בשם המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע, וזה לשונו (מסעי ד"ה והנה פרשה): 'בין המצרים הגם שהזמן גרמא להיות עצב וגאנח על חורבן בית ה', עם כל זה יש לחזק את עצמו ולטהר לבבו ולעבוד ה' בתורה ותפילה בשמחה בפרט בשעת אמירת שירות ותשבחות. ולהבין זה על פי משל ומליצה, מדרך מלך בשר ודם שיש לו כל מיני טוב ומיני שמחה וגם מנגנים בתוף ומחול וכנור ועוגב ובודאי כאשר טוב לב המלך והוא שרוי בשמחה אין מן הצורך לו אל המשוררים והמנעימים בקולי קולות כי בלאו הכי יש לו שמחת לב. אכן כאשר לפעמים בא עת עצב ויגון ממקרה אשר הקרהו, אז יקראו

שנסתלק הניצחון למעלה בלי תוחלת חזרה עתה מה שאין כן חי אינו משתכח. וזהו 'זאת אשיב אל לבי' (איכה ג, כא) מה ש'זכור תזכור ותשוח נפשי' מזה נראה בעליל כי לא נכזבה תוחלתי בכל יום, 'על כן אוחיל'.

השתתפות בצער השכינה מביאה לטהרת הנשמה

ונפלאים המה דבריו של האריז"ל שמביא בכתביו (שער הכוונות דרושי חג השבועות א) שעריכת סדר תיקון חצות בבכיה ותחנונים למען כבוד השכינה להעלותה מבור גלותה ולהקימה מאשפות היא תועלת גדולה לטהרת הנשמה, ולא מצינו בכל כתבי

וראוי להסמך כאן מרגניתא טובא מענין זה שעבודתינו באבילות על החורבן וגלות השכינה בתשוקה וגעגועים לבית חיינו והשראת השכינה הקדושה בתוכינו, היא ההוכחה הברורה שלא אבדה תקוותינו והנה הוא עומד אחר כותלינו ותיכף ומיד ישלח הקב"ה את משיח לגאלינו ולפדות את נפשינו, מדברי מרן הרה"ק מ'בארדיטשוב זי"ע בספרו קדושת לוי (איכה ד"ה ואומר אבד) וזה לשון קדשו: 'ממה שאנו זוכרים עניינו ומרודינו ותשוח עלינו נפשינו מזה ניכר בבירור שלא אבד נצחינו ותוחלתינו חס ושלום, כי נגזר על המת שישתכח מן הלב מחמת

הפורטים על נבל לשירם ולזמרם לשמח לבבו ולהצהיל פנים. וכן הנמשל ודוגמא כביכול אל קדושתו יתברך שבוודאי משרתיו ברקיע מנעימים ומקלסים שמו, רק בזמן שבית המקדש חרב יש עצב בבתי בראי אז צריכים מי אשר ה' בלבו להתחזק ולכנסו את בתי גואי ולהפשיט עצמו מכל מיני עצבות ולשמח כבוד המלך ולומר לפניו אתה מלכנו מעולם וגם עכשיו ותמלוך לעולם ועד והכל כאין נגדך, ועלו מושיעים בהר ציון ויאתיו כל לעבדך ויתנו לך כתר מלוכה. וכבר הקדים לנו אדומ"ר הגאון מוריני הרב דוב בער זלה"ה רמז בפסוק (איכה א, ג) 'כל רודפיה השיגוה בין המצרים', דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דווקא בימים אלו בין המצרים. למשל כי כשהשר יושב בביתו אז אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכל לבא פנימה, מה שאין כן אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו. וכן הנמשל לדעת כי בזמן הזה 'כי כצפור נודדת מקנה' וגו' (משלי, כז ח), לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם, עכ"ל [של המגיד זי"ע]. ועיקר הענין להתחזק ולאמץ את לבבו בעיתים הללו לבלתי יפול ברשת ההתרשלות מעבוד ה' חלילה. ואפילו בתשעה באב שהוא חושך למראה עין הגם שיש לבכות במר נפש על כל אשר מצאתנו ביום ההוא, מכל מקום יש לשמח לב המלך בשמחה העתידה שבו יולד מנחם ויגאלנו במהרה וישמח ה' במעשיו והיתה לו המלוכה כימי קדם'.

הסכת ושמע ישראל

יא

והכפרה הגמורה בשבילו מכובד
חטאיו ועוונותיו".

אחר כל זאת מה מתוק לעינים
שהצירוף של חודש אב הוא
שם הוי"ה היוצא מתיבות הפסוק
'הסכת ושמע ישראל היום', שהרי
זהו מהות החודש 'שמע ישראל'
שהוא קבלת עול מלכות שמים
במסירות נפש למענו יתברך. זאת
העבודה המסורה לנו בחודש אב
שעל ידה יתהפך החודש לששון
ולשמחה ויציץ ויפרח אור הגאולה
הטמון בפנימיות החודש ויתגלה
ויזרח מאוד בקרוב בימינו.

לעתיד לבא יהיה חודש אב טפל לחודש ניסן

נשלים הענין בדבריו המחודשים של
הבני יששכר בענין חודש אב
(מאמרי חדשי תמוז אב א, ט), שמביא
מהאריז"ל שחודש אב על פי סדר
הדגלים מכוון נגד שבט שמעון ונגד
חוש השמיעה וחודש ניסן מכוון נגד
שבט יהודה ונגד חוש הראיה (עיי' ספר

האר"י הקדוש לשון נפלא כזה שמצוה
או מעשה טוב מסויים מסוגל כל כך
לטהרת הנשמה אלא בזה בלבד של
המשתתף בצער השכינה ומתאבל
עמה. וכפי שביארנו סגולה זו העניק
קוב"ה לבניו בחוריו מאז ומקדם
שקבלת עול מלכותו במסירות נפש
למענו יתברך שמו בתמימות בלא דעת
ומדע, בכוחה להפוך לב אבן ללב
בשר ולהוציא נפש מישראל בין רגע
ממסגר הטומאה למרחב הקדושה
והטהרה. וכבר גילו לנו קדמונינו שזה
סוד עבודת הקרבנות בבית המקדש
שהיתה מצחצחת את החוטה ומזככת
את נפשו מרפש זוהמת חטאיו. וזה
היה על ידי שהתבונן החוטה בעבודת
הקרבת הקרבן והיה משים על לבו
שבאמת היה צריך הוא להיות תמורת
הקרבן לשרוף קרבו וכרעיו למענו
יתברך שמו, והיה אז מקבל על עצמו
להיטיב דרכיו ולשוב אל ה' בכל כוחו
נפשו ומאודו ולעשות רצונו במסירות
נפש בלא לבקש חשבונות רבים, זה
הביא את הטהרה השלימה לנשמתו

ח. ראה לשונו הטהור של הרמב"ן (ויקרא א, ט): 'בעבור שמעשי בני אדם נגמרים
במחשבה ובדבור ובמעשה צוה השם כי כאשר יחטא יביא קרבן יסמוך ידיו עליו
כנגד המעשה, ויתודה בפיו כנגד הדיבור, וישרוף באש הקרב והכליות שהם כלי
המחשבה והתאוה, והכרעים כנגד ידיו ורגליו של אדם העושים כל מלאכתו,
ויזרוק הדם על המזבח כנגד דמו בנפשו. כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה
כי חטא לאלהיו בגופו ונפשו וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא
שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הזה שיהא דמו תחת דמו נפש תחת נפש
וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו, והמנות להחיות בהן מורי התורה
שיתפללו עליו'.

יהיה מועד גדול בו יספרו בניסים ונפלאות של הגאולה העתידה ותהיה יציאת מצרים טפילה לה כדברי חז"ל (ברכות יב:), נמצא שאז יהיה טפל יהודה לשמעון דהיינו חודש ניסן לחודש אב.

חודש אב מכוון נגד שבט שמעון שהוא בחינת 'שמע ישראל'

ודבריו מאירים באור יקרות על פי דברינו הנ"ל שהמפתח לגאולתם של ישראל הוא 'שמע ישראל', לכן דייקא חודש אב בו טמון ניצוץ ושורש הגאולה מכוון נגד חוש השמיעה. שזו עבודת בני ישראל המיוחדת בחודש זה בחינת 'הסכת ושמע ישראל', דהיינו לשמוע ולקבל עליהם עול מלכותו יתברך במסירות נפש בכל גופם נפשם ומאודם לעשות רצונו רק למען הרבות כבודו יתברך. בפרט בקיום דיני האבילות שקבעו לנו חז"ל והפוסקים בחודש זה, להשתתף בצער השכינה ולהקימה ולרוממה כדי לתקן עולם במלכות שדי. בכוח זה יסירו בני ישראל במהרה את מסוה ההסתר והחשכות המכסה את חודש אב ויגלו את פנימיותו המאיר באור המועדות וניצוץ לידת משיח ויחודא שלים בין כנסת ישראל להקב"ה, ואז יאיר אור הגאולה בעוז ובגאון ויבא לציון גואל ויהפכו הימים הללו לששון ולשמחה ולימים טובים כחזון הנביא (זכריה ה, יט) בב"א.

יצירה פ"ה). וזה נרמז בהמקראות בריש ספר שופטים דמיירי שם אחר מות יהושע שעדיין לא כבשו בני ישראל את כל ארץ ישראל, וביקש יהודה משמעון שיבוא עמו להילחם בכנעני לכבוש הארץ מידו. והכי כתוב שם: 'ויאמר יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגורלי ונלחמה בכנעני והלכתי גם אני אתך בגורלך'. ומבאר הבני יששכר דשבט יהודה כפי שביארנו היינו חודש ניסן שהוא מכוון נגדו בו היו ניסי יציאת מצרים שהיא שורש וראשית כל הגאולות. ושבט שמעון היינו חודש אב שהוא מכוון נגדו, אז הגיע עזרא לירושלים והתחיל לעורר את ישראל לבנית בית שני, אף שתחילת עלייתו מבבל היה בחודש ניסן [ע"ד יציאת מצרים שהיתה בחודש זה] אבל ביאתו לשערי ירושלים היה רק בחודש אב. והנה בית שני היתה ישועה לעם ישראל רק לשעה שעמד ארבע מאות ועשרים שנה ואחר כך נחרב, ומאז שרויים אנו בגלות המר. לכן אמר תחילה יהודה לשמעון בא עלה עמי, רמז שחודש אב בו היה ישועה לישראל רק לזמן טפל לחודש ניסן שהיה בו ישועה לדורות שיציאת מצרים הוא שורש ויסוד כל הגאולות. אך לבסוף אמר יהודה לשמעון 'והלכתי גם אני אתך בגורלך', כיון שלעתיד לבא יהתפך חודש אב לששון ולשמחה והיא תהיה שורש פורה של הגאולה העתידה בלידת משיח ביום תשעה באב ובו

מנחם אב

בג"מ מנחמים אביהם שבשמים ע"י עבודתם בגלותא

דברות קודש ראש חודש אב – ירושלים עיה"ק תשע"ט

א.

ראש חודש מנחם אב

ראש חודש מנחם אב מצינו בו מיעוט קצת בערכו לכאורה, כי הנה שבת דוחה את האבלות של תשעת הימים ומותר בו בשר ויין ואפילו אם חל בערב תשעה באב אוכלים כסעודת שלמה בשעתה (ש"ע אר"ח סי' תקנ"ב ס"י), אבל ראש חודש אינו דוחה כלל האבלות ואסורים בו בבשר ויין. ואלבא דאמת יש בר"ח אב ענין פנימי שיש לעמוד עליו בהתבוננות, אשר מצד זה הענין עולה מעלת ר"ח זה על שאר ראשי החדשים, ויש לבאר זה הענין.

הוספת עליה בראשי חדשים וקידוש לבנה

ויש להקדים, דהנה בענייני החודש והירח מצינו כמה דברים

תמוהים, כגון בענין קריאת התורה שבימות החול עולים רק שלושה קרואים לתורה, אבל בראש חודש עולים ארבעה קרואים, והטעם הוא עפ"י מה דאיתא בגמ' מגילה (כב:), "זה הכלל כל שיש בו ביטול מלאכה לעם (שמותר בו בעשיית מלאכה וממילא יש ביטול מלאכה בקריאה ארוכה ע"י שמתאחרין בבית הכנסת), כגון תענית ציבור וט' באב קורין ג' [קרואין], ושאינן בו ביטול מלאכה לעם (שהרי בכל אופן אסור בעשיית מלאכה) כגון ראשי חדשים וחולו של מועד קורין ד' [קרואין]".

ובל מפרשי הש"ס - ובראשם רש"י ותוס' על אתר - הקשו דבתגיגה (יח.) מבואר דראש חודש מותר בעשיית מלאכה^ט. ותירצו דאה"נ לאנשים אין איסור מלאכה בר"ח, אבל לנשים יש איסור מלאכה^י, דהוא

ט. וז"ל הגמ' שם, "ראש חודש יוכיח שיש בו קרבן מוסף ומותר בעשיית מלאכה" עיי"ש כל דברי הגמ'. וכן בגמרא שבת (כד.) אמרו, "או דילמא כיון דלא אסור במלאכה לא מזכרינן".

י. עפ"כ כמה מיני מלאכות כמו תפירה וכו', עיין במפרשי הטור והשו"ע באו"ח סי' תי"ז.

כי המקבלים הם המביאים לידי גילוי אור מלכותו יתב', כי אין מלך בלא עם, ובלי מקבלים אין ניכר המלכות], והתנוצצת אורה של הלבנה מחדש מורה על חידוש מידת ה'מלכות' כידוע, והנשים מושרשים במלכות ולא האנשים (עיין בשעה"כ המובא בהערה ג). ונמצא שהאנשים יוצאים לקבל את פני השכינה בענין ומצוה ששייכת לכאורה יותר לנשים, וצ"ב².

ועוד מצינו שהדגישו בהלכה באופן מיוחד את ענין השמחה במצוה זו, שעושים אותה במוצאי שבת כשהוא מבושם בבגדים נאים (או"ח סי' תכו ס"ב), וכן כתב הרמ"א שם שעושים שמחות וריקודין דוגמת שמחת נישואין, שלא מצינו לשון כזה בשום מקום, וכל זה דוקא על דבר השייך לענין הנשים יותר, אתמהה.

קריאת התורה בראש חודש יש בה ענין נעלה מעין לוחות ראשונות

ויש לבאר ענין קריאת התורה בראש חודש, כי הנה ידענו שהתורה

י"ט שלהם משום שלא פרקו נזמיהם לעגל, ועיין ברש"י (שם) והטור (סי' תיו) המביאים את הפרקי דר"א, וז"ל, "שמעו הנשים ולא רצו ליתן נזמיהן לבעליהן אלא אמרו להם אתם רוצים לעשות פסל ומסכה וכו', ונתן הקב"ה שכון של נשים בעולם הזה שיהו משמרות ראשי חדשים יותר מן האנשים" וכו' עיי"ש"א. ויש לתמוה מה ענין ההוספה בעליות בקריאת התורה השייך לאנשים ומצוותיהם לענין ביטול מלאכה הנוהג בנשים, וכי משום מנהג הנשים יהיה רווח ותוספת לאנשים.

ובן יש לתמוה על ענין קידוש לבנה שהאנשים יוצאים לברך על אורה של הלבנה, ולכאורה כל ענין הלבנה וחסרונה ומילואה שייך לבחינת הנשים עפ"י מה שכבר ביארנו כמ"פ שהלבנה מורה על מידת המלכות [היות ואין לה משלה כלום והיא מקבלת אורה מהשמש, והאור שאנו רואים שיש לה, היא האור שמקבלת מהחמה ומביאה לידי גילוי. וזה ענין המלכות המורה על גילוי מלכותו ית',

יא. ובדרכי משה (שם) הביא עוד טעם לזה משם האור זרוע, שבכל חודש האשה מתחדשת וטובלת וחוזרת לבעלה, וכשם שהלבנה מתחדשת כך האשה, ולכן הוי יום טוב של נשים. ובשער הכוונות (דף עו ע"ב) מובא טעם על פי הסוד, לפי שהנשים מושרשות במלכות, ויש בראש חודש עילוי למלכות אשר לא נמצא עילוי זה בתפארת שבו מושרשים האנשים, לכך הנשים יהיה להם יום זה ליום טוב מן האנשים. וכן הוא בבן איש חי (פר' ויקרא אות ב), ובכף החיים (שם אות כז).
יב. ואדרבה, האחרונים נתחבטו מדוע לא נהגו הנשים כלל לקדש הלבנה אע"ג שנוהגים לעשות גם מ"ע שהזמן גרמא, ועיין במג"א (או"ח סי' רצו, סק"א) טעם,

ראש חודש בטלות הנשים ממלאכה מטעם שלא היה להם חלק בעגל, וחזינן שבכח ביטול מלאכה זה מוסיפים עליה בקריאת התורה, והיינו שבפנימיות משתייכת קריאה זו לתורה שלא נגע בה חטא העגל כ"כ.

והיינו, שאע"פ שהנשים אינם לומדות התורה אבל בוודאי יש להם שייכות לתורת בעליהם וכמו שיבאר, ובכח שייכות זו יש עליה מיוחדת לבחי' התורה בראש חודש, והם פועלות עליה עבור האנשים הזוכים ב'עליה' נוספת בתורה, 'עליה' תרתי משמע, דהיינו שהעליה הנוספת שקורין בתורה הרי"ז מורה על ענין ה'עליה' שיש בהתורה, תורה שיש בה שייכות להתורה דקודם חטא העגל. וכמו כן אצל קידוש לבנה בחי' המלכות השייכת לנשים פועלת השראת השכינה [מלכות] על האנשים, ובכל זה נמצא שיש כאן פעולות שפועלות מזה על זה, מן הנשים על

בדרגת הלוחות הראשונות היתה תורה נעלית יותר מן התורה שיש בידנו היום, ואילו לא היו גורמים ישראל ע"י חטא העגל את שבירת הלוחות לא היה שייך שכחה בתורה ולא היו צריכים להתייגע כל כך על לימוד התורה, כי היה זה תורה דאצילות בבחי' נעלית מאד, והתורה המצויה עתה בידנו היא בבחי' לוחות שניות שמעלתם אינם כמעלת לוחות ראשונות".

ונמצא לפי זה שהנשים שלא היו שותפים בחטא העגל כמו שאמרו חז"ל (במדבר רבה כא, י) שלא רצו הנשים לתת את נזמיהם למעשה העגל ומיחו בבעליהם על זה, הרי בבחינה מה יש להם שייכות לתורה אחרת שקודם חטא העגל, שהיא תורה נעלית מאד כנ"ל. ואם כן הרי שקריאת התורה בראש חודש היא בבחינת תורה הנעלית מכל קריאות התורה של שאר השנה, דהא ביום

שאינן עושין מצות עשה שהזמן גרמא כשכל המצוה הוא רק הברכה עיי"ש, ועוד מביא מג"א (או"ח ריש סי' תכו) טעם היות והם גרמו פגימת הלבנה.

יג. בעירובין (נד, א): אמר רבי אלעזר מאי דכתיב חרות על הלוחות, אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל. וידועים דברי הבית הלוי (דרשות, דרוש יח) שביאר באריכות שבלוחות שניות נתחדש ענין השכחה וענין הצער והיגיעה בדברי תורה מחמת היצר הרע, עיי"ש. וע"ע דבריו הנפלאים של מרן רבינו הגדול הרמ"ע מ'פאנו זי"ע בספרו הק' עשרה מאמרות (מאמר חקור דין, ח"ב פרק ט"ז) "ולנו דברים כפשטן שאלמלא זוהמת הנחש [שחזר ע"י מעשה העגל] כבר היתה כל התורה נתונה בלבו של אדם וזרעו". ונודע מדברי הזוה"ק (תיקור"ז צא, ב ובכ"מ) אשר הלוחות הראשונות הם מסטרא דעץ החיים והלוחות שניות הם מסטרא דעץ הדעת, ואכמ"ל.

וכן מצינו שימים אלו טוב גדול גנוז בהם, כדברי האוהב ישראל (פר' פנחס ד"ה למה) "אמנם יש לומר בהעיר לב ושום שכל דאלו הכ"א יום שבין י"ז בתמוז לט' באב הם מקוריים ושרשיים לכל המועדות של השנה שהם בכללן גם כן כ"א יום. היינו שבת וראש חודש, שבעת ימי הפסח, יום חג השבועות, שני ימים של ראש השנה, יום הכיפורים, שמונת ימי חג הסוכות. וסימנך א"ך טוב לישראל (תהלים עג, א) ואלו הכ"א יום שבין המצרים הם מקורים שרשיים להם. דהנה כתיב (שם לא, כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, ואיהו הרב טוב הצפון לצדיקים לעתיד לבא, כי ראה שאין העולם כדאי לו ולכך גנוז לעתיד לבוא. וזה הרב טוב בא מסטרא דצפון דאיהו בחינת זהב ואיהו בחשיבות יותר מהכסף. אך זוהם הזהב הוא קשה מאוד ר"ל דאינון דינין קשיין. אבל טוביה גנוז בגוויה, ולעתיד לבוא יהיו ראויים לכל הטובות והברכות והישועות מצד הדין ולכך גנוז לעתיד לבא וכו', וזהו ט' אב, היינו שהוא יהיה לעתיד לבוא אב וראש לכל המועדות כולם, אך עתה בעת הגלות טוביה גנוז בגוויה", עכל"ק.

אבל דא עקא שהגעגועים והתשוקה שלנו לאבינו שבשמים וגילוי מלכותו ית' מכוסים בהבלי הזמן הרב, כי זמן ארוך מאד עבר מאז יצאנו לגלות נוראה זו, ועוד זמן רב מאד

האנשים וכן יש גם להיפך, ובהמשך הדברים נבאר קצת ענין זה.

ב.

ימי בין המצרים הם ימים נעלים מלאי אהבה

הנה ימים אלו של בין המצרים הם ימים של אבלות על חורבן בית קדשנו ותפארתנו, אבל ידענו מדברי הספרים הקדושים שימים אלו הם ימים נעלים ולוהטים עד מאד, כי הם ימי געגועים שקורא האב לבניו 'שובה אלי ואשובה אליכם', ומשמים יש התעוררות ותקוה גדולה שיתעוררו הבנים האהובים ויתקשרו אל אביהם שבשמים בעבותות אהבה.

וכמו שכתב בקדשו הרה"ק המגיד הגדול מקאזניץ זי"ע (עבודת ישראל פר' מסעי) וזה לשונו "וכבר הקדים לנו אדומו"ר ז"ל הנ"ל רמז בפסוק (איכה א, ג) כל רודפיה השיגוה בין המצרים, דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דוקא בימים אלו בין המצרים. למשל כי כשהשר יושב בביתו אז אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכול לבוא פנימה, מה שאין כן אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו. וכן הנמשל לדעת כי בזמן הזה כי כצפור נודדת מקנה וגו' (משלי כז, ח), לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם", עכל"ק.

וידוע הדבר שהשמש והירח הנראים לעינינו הינם משל לענין קוב"ה ושכינתיה, הקב"ה הוא כדוגמת השמש המאיר את אורו לשכינת כבודו היורדת עד לעולם העשיה ומאירה שם כדוגמת הלבנה הנותנת אורה בלילה [תוך חשכת הגלות]. וענין מיעוט הירח הוא ענין התמעטות השכינה אשר הוא גורם צער גדול למעלה, כי התמעטות השכינה היינו מיעוט התגלות כבוד השי"ת בעולם אשר הוא תכלית כל בריאת העלמות העליונים והתחתונים. והנה ענין ראש חודש ומולד הירח בפשטות הוא כעין חיזוק שמחזק קוב"ה את השכינה הנמשלת ללבנה, ומעודדה שיש תקוה ועוד תחזור לקדמותה להתחדש כימי קדם כפי שכבר ביארנו כמ"פ.

בראש חודש מתגלה שיכולים שני מלכים להשתמש בכתר אחד

וזה עומק הענין המבואר בכתבי האריז"ל מגודל העלייה שיש להשכינה דייקא בעת אמירת 'כתר' בראש חודש, דהנה כל ענין מיעוט הירח נעשה מטענתה שאמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ואליבא דאמת טענתה אינה טענה כלל, כמו שראינן שכן ברא הקב"ה מתחילה שיהיו שני מלכים בכתר אחד, והוא כי אם יש ייחוד גמור בין שתי המלכים הרי אין שום

עבר מעת ששמענו מישעיה הנביא שגילה לנו את דבר ה' ויהיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים' (ישעיה ב, ב) 'ונשגב ה' לבדו ביום ההוא' (שם, יא) וכל שאר הנבואות הנפלאות על ימות המשיח. ובסופו של דבר בני אדם אנחנו וריבוי הזמן משכיח מאיתנו את התשוקה הנפלאה ואת הגעגועים הגדולים לראות את מלכנו בהתגלות גמורה, וכל האורות הגדולים שהם מנת חלקינו בפנימיותנו מכוסים בהסתרה של יאוש וחשכת הגלות.

ענין ראש חודש בסוד מיעוט הירח

אבל יום ראש חודש הוא זמן מסוגל להתעורר הזכרון והקשר העמוק בין כנסת ישראל לדודה, כי הנה כל ענין ראש חודש בא מחמת מיעוט הירח, כמ"ש חז"ל (חולין ס, ב) שבשעת בריאת המאורות היו השמש והירח שווים בגדלם, ואמרה הירח לפני הקב"ה שאי אפשר לשתי מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר לה הקב"ה לכי ומעטי את עצמך. ומיני אז נעשה זה הענין שהלבנה היות ואין לה מעצמה שום אור והיא מקבלת כל אורה מהשמש, יש בה חסרון ומילוי בקבלת זה האור, שבסוף החודש מתמעטת והולכת עד שלא נראה אורה כלל, ואז מתחיל אורה שוב להתגלות והוא מולד הירח אשר על ידה נקבע ראש החודש.

סתירה שישתמשו בכתר אחד
ובדרגא אחת⁷.

והנה בראש חודש כשאומרים כלל
ישראל בני השכינה 'כתר יתנו
לך ה' אלוקינו', והיינו שמצידם
ממליכים את השי"ת ומגלים את
כבודו אף במקום החושך ובתוך
גודל ההסתר הפנים שאנו נמצאים
בה בגלותינו המר, נתגלה בזה חן
נורא ונפלא למידת המלכות היא
השכינה הנמצאת גם היא עמנו בתוך
החושך ומתגלה בזה אורה, ואז
מעודד ומעלה הקב"ה את השכינה
למקום גבוה ונעשה ייחוד של שני
מלכים בכתר אחד, והיינו שיש יחוד
קוב"ה ושכינתיה באופן שוה ובכתר
אחד, שע"ז מתגלה הקשר העמוק
והייחוד הגמור שבין קוב"ה
ושכינתיה כנסת ישראל.

ג.

בראש חודש מנחם אב מתגלה ביותר אור היחוד

והנה כל ענין זה נעשה בכל ראש
חודש, אבל במידה מסוימת
בראש חודש מנחם אב מתגלה זה
הענין בתר שאת ויתר עז, כי הנה
למעלה יש תמיד צמאון גדול מאד
שתתייחד השכינה עם דודה, וכל זמן
שלא יהיה ייחוד זה בשלמות [כמו
שיהיה רק לעתיד לבוא] יש צמאון
והשתוקקות עצומה לייחוד שיהיה
עכ"פ מעין הייחוד השלם, ובימי בין
המצרים מתעורר רצון זה ותשוקה
זאת למעלה באופן נשגב מאד מצד
מאורעות הימים האלו שירדה ונפלה
אז השכינה מאד מאד, לכן כשמתעורר
ייחוד וקשר זה בראש חודש זו
כשהתשוקה והרצון הינם בתוקף יותר

יד. ועומק הענין הוא עפ"י מה שכבר ביארנו כמ"פ דבעת שכל הנבראים בטלים
ומתאחדים לגמרי בשורשם לא שייך טענה זו, ולא שייך ענין מדריגות של
חשיבות וחילוקי מעלות בין הנבראים, כיון שכולם מתאחדים במקור אחד שהוא
מקור מחצבתם, ורק כשאין הכל דבקים לגמרי ביחודא עילאה, אז שייך קנאה
ותחרות וטענה של אין שתי מלכים משתמשים בכתר אחד.

ובזה פירשנו ג"כ מה שניבא הנביא ישעיהו (יא, ו) על ימות המשיח, "ויצא חטר
מגזע ישי וגו', וגר זאב עם כבש, ונמר עם גדי ירבץ, ועגל וכפיר ומריא יחדו,
ונער קטן נהג בם, ופרה ודב תרעינה יחדו ירבצו ילדיהן, ואריה כבקר יאכל תבן
וגו'" וכו'. דהטעם שהזאב טורף את הכבש והארי דורס הבקר וכו' הוא משום
שיש בזה הענין שאין השתוות ביניהם, וחושב האחד את עצמו יותר גדול מהאחר
מכח היותו גבור יותר וכדו', אבל כ"ז הוא כשעדיין יש הסתרה בעולם ועדיין
לא נתגלה אורו הגדול של הבורא ב"ה, ולכן שייך שיהיה חילוקי מעלות בין
הנבראים, אבל לעת"ל שכולם יכירו וידעו שכל הבריאה מגדול ועד קטן הוא
גילוי אור אסב"ה, ושורש כולם הוא שורש האחד יחיד ומיוחד, אז שייך שזאב
יגור עם כבש, ונמר עם גדי ואריה עם בקר ירבץ וכדומה.

והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי' (בראשית לז, ט) ובשמש היתה כוונתו ליעקב אבינו ובירח לרחל אמנו, וז"ל הזוה"ק (זוה"ח קב.) "אינון יעקב ורחל שנקראו שמש וירח", וידוע שיעקב מורה על קוב"ה ורחל על השכינה תתאה.

והנה דבר פלא הביאו הספרים הקדושים מדברי חז"ל ומקורו טהור בתיקוני זוהר (לו, ב), אשר צורת הלבנה הינה צורתו של יעקב, ולכאורה יפלא מה לצורתו של יעקב בלבנה והלא יעקב משתייך לבחי' השמש וכנ"ל טו'.

והענין הוא שיש בחינה הנקראת אתדבקות רוחא ברוחא, והיינו שרוחותיהם של שני אוהבים מתדבקים זה בזה ונעשים ממש כאחד, ומתגלה בחינת האחד אצל רעהו וכן להיפך. והרי זה כדמיון האם האוהבת את בנה אהבה עצומה הבוקעת כל הגדרים, ומרעיפה עליו

משאר כל השנה אזי לעומתה מתעצם גודל הקירבה והייחוד.

ומרומז זה בכינוי היום, כי לשון 'ראש חודש' משתייך לענין השכינה, אשר הירח המתחדש הוא משל אליה כמבואר, אבל שונה הוא ראש חודש זה, הנקרא ראש חודש 'אב', היינו שיש געגועים עצומים מאת האב אל בניו וצריך לנחמו וליתן לו מעט נחת רוח ע"י הייחוד, וזה 'מנחם אב' שמנחמים את האב וממלאים באפס מה את רצונו שתתעלה שכינתו מבירא עמיקתא לאגרא רמא, וזהו 'ראש חודש מנחם אב' ע"ד עליית השכינה להתייחד עם קוב"ה בבחי' שתי מלכים בכתר אחד אשר בזה מתנחם האב הוא הקב"ה.

צורתו של יעקב מתגלה בלבנה

והנה ידוע שהשמש הוא בחי' יעקב ורחל הוא בחי' ירח, כמו שמצינו בחלום יוסף הצדיק שאמר

טו. ומן הנכון להעתיק את לשון הב"ח מה שביאר בזה (או"ח סי' רפא) על הלשון 'ראה והתקין צורת הלבנה', וז"ל "קרא לשמש וכו', לפירוש הראשון קשה דה"ל לומר ראה והתקין הלבנה, וליש אומרים גם כן קשה דה"ל לומר ראה והקטין הלבנה, אבל יש עוד לפרש על פי דברי רבותינו ז"ל (תקו"ז תקון י"ח לו ע"ב) שצורתו של יעקב נראית בלבנה שעל כן תקנו בברכת הלבנה ברוך יוצרך וכו' ראשי תיבות יעקב כפי הנוסחא שבידינו (עי' טור סוס"י תכו), ובבראשית רבה (פרשה סח, ז) אמרו על פסוק (בראשית לז, ט) והנה השמש והירח אמר יעקב מי גילה לו ששמי שמש שנאמר (שם כח, יא) כי בא השמש ואמרו רבותינו ז"ל לשם שהמלאכים אמרו זה לזה אתא שמשא, והנה על פי זה אמר קרא לשמש ויזרח אור פי' אור של שכינה השרויה על זיו איקונין של יעקב ששמו שמש ראה והתקין צורת הלבנה כדי שיהא אור של השמש מכה ומאיר על הלבנה שע"י כן הגיע צורתו של יעקב

מילי דמלכא

צורת יעקב, כי בעת היחוד נעשים כאחד^י וניתן במקבל חלק עצמי מן המשפיע ולכן נראה בלבנה צורת יעקב השייך לענין השמש.

האיש זוכה בהשפעה ע"י עבודת האשה בסוד קשר משפיע ומקבל

ודבר זה מתגלה ביותר בראש חודש שאז יש ייחוד של שני המלכים בכתר אחד כמבואר, ולכן מבואר מה שזוכים האנשים בהוספת עליה בקריאת התורה בזכותם של הנשים הבטלות ממלאכתם. והיינו, כי חלקם של הנשים בתורה אמרו חז"ל (ברכות יז, א) שהוא בזכות שמסייעות ללימוד התורה של האנשים, ובראש חודש הדבר יוצא מן הכח אל הפועל, כי סוף סוף בפועל ממש יוכל האיש להצליח רק אם יהיה לו הרחבת הדעת שיודע שכל ענייני הבית מסודרים על צד היותר טוב ואין לו שום טירדה מזה, וגם בפשטות אשה טובה העושה רצון בעלה הרי היא מרחבת את דעתו

חיבוקים וכיו"ב, והדבר ידוע שאהבה וקירבה זו בונה את הבן ומפתחת אותו באופן נכון, ואם יחסר לבן אהבה זו וחיבוקים אלו יהיה חסר לו בעצם נפשו, כי בקירבה זו האם ממש מוסרת חלק מכוחה לבן וע"י כח זה יכול הוא להבנות ולצמוח כראוי^{טז}. ועד"ז בכל משפיע ומקבל, שנותנים ממש מכוחם זה לזה ונעשה אתדבקות רוחא ברוחא כמבואר בזוה"ק (תרומה קמו, א) על הפסוק ישקני מנשיקות פיהו, שנשיקין דרחימותא גורמים אתדבקות רוחא ברוחא, עיי"ש.

והנה עצם הייחוד הוא עוד למעלה מדבקות רוחא ברוחא, שכל זה הוא רק כהכנה לייחוד אמיתי, אבל כשנעשה ייחוד הרי נעשים המשפיע והמקבל ממש כאחד, ובעת היחוד של קוב"ה ושכינתיה אזי השמש והירח – המורים על בחי' זו - מאירים בשוה כמו שהיה קודם מיעוט הירח, ולכן לא יפלא שיש בלבנה

מצוירת בלבנה, לפי שהלבנה מקבלת אורה מן השמש שהיא צורתו של יעקב ממש, עכ"ל.

טז. וכן ראינו בענין רחל אמנו שמסרה נפשה להביא בנים לעולם, ונתנה את כל כוחה כדי להוליד את בנימין וכיון שמסרה לו את כל חיות נפשה מתה כשילדה אותה כמבואר כל זה בכתבי האר"י (עין ע"ח של"ט דרוש ח' ובכ"מ). והנה חזינן שזכה בנימין ונעשה אושפיזין לשכינה כי היה מקום המזבח בחלקו כנודע, והשכינה היא רחל כידוע, והיינו שבכח מסירות נפשה פעלה רחל שיהיה בנימין ממש חלק אחד עמה ונעשה אושפיזים לשכינה, והבן.

יז. וזה לשון הזוה"ק בחלק א דף קמז. "שמשא בסיהרא חדא אינון בלא פרודא, וסיהרא אע"ג דאיהו תחות שמשא, כלא איהו שמשא בלא פרודא".

ישנם געגועים גדולים שמתעוררים למען השכינה הק', ולפי ערך הגעגועים כך ערך היחוד ונתינת החלק מזה לזה. וזה צריך להיות מבט האדם על כל הלכות אבלות והגבלות שונות על האכילה והלבושים וכיו"ב הנהוגים בימים האלה, שסיבת שינויים והלכות אלו אינם בתורת עונש ואבלות בעלמא, אלא כדי לעורר את לב העם להבין את הקירבה העצומה בין קוב"ה לכנסת ישראל, ולדעת מה ה' אלוקיך שואל מעמך להשתתף בצער השכינה ושמחתה תמיד בכל עת.

והרי שאין כאן רק ענייני אבלות ונחמה ותו לא, אלא שיש כאן עומק גדול, שיתעורר לב האדם להבין שבמעשיו יכול לגרום שיהיה ראה והתקין צורת הלבנה, שתראה צורת יעקב בלבנה בבחי' היחוד ע"י עבודתנו ומעשנו. ומשרי אחזה אלוך, כשם שכל אושרה של האשה תלויה ועומד בכמות ואיכות הקשר נפשית שלה עם בעלה וכן להיפך, כן להבדיל אלף אלפי הבדלות יש קשר עצום בין השכינה ודודה קוב"ה, וקשר זה ניכר בפועל בהתגלות כבוד שמים בעולם, וביד האדם להוציא

ומחזקת אותו שיוכל לעסוק בתורה י", ובראש חודש שבטלה ממלאכתה ודעתה פנויה לעסוק בצרכי ביתה הרי היא גורמת שיוכל בעלה לעסוק בתורה ביתר שאת, וזוכה מצד זה לקריאה נוספת בתורה.

ונמצא שהפשט החיצוני והאמת הפנימית תואמים כאן עד מאד, כי בראש חודש מתגלה חלק האשה אצל בעלה, שזוכה לעליה נוספת [ובפנימיות לבחי' תורה נעלית יותר כמבואר לעיל] בזכות צדקתה שגרם אל ביטול מלאכתה ביום ר"ח, והדבר מכוון עד מאד נגד פנימיות הענין שביום זה אכן מתאחדים השמש והירח - קוב"ה ושכינתיה - ומתגלה בכל אחד חלק זולתו כמשפט היחוד והדבקות רוחא ברוחא כנ"ל, בחי' צורת יעקב הנראה בלבנה ולהיפך.

עומק ענין האבלות והתעוררות הגעגועים בימי בין המצרים

והנה בראש חדש מנחם אב מתגלה ענין יעקב בצורת הלבנה עוד ביתר שאת משאר ראשי חדשים, כי כמו שנתבאר לעיל בזמן בין המצרים

יח. וזה באמת מעלת הנישואין, כי לעיני בשר נראה לפעמים שהנישואין גורמין ביטול תורה וכיו"ב, אבל באמת אם האדם ראוי ולומד תורה לשמה אזי אדרבה עיקר לימוד התורה הוא אחר הנישואין, כי אז יש כאן זיווג ובנין הנשמה באופן הנכון והראוי בהשתתפות כח המשפיע והמקבל יחד, וזה סוד כל השרוי בלא אשה שרוי בלא תורה ובלא שמחה (יבמות סב, ב).

הרי שנעשה הדבר רק למעלה ברוחניות ואין לנו עבודה כנגדו בגשמיות בעוה"ז.

אכילת בשר ושתיית יין יש לו שורש בעבודת הקרבנות והנסכים ובימים אלו מתעורר חסרונם

והנה אחד מן הטעמים שנתנו הפוסקים באיסור אכילת בשר ושתיית יין בתשעת הימים הוא משום שבטלו הקרבנות והנסכים (עיין ט"ז אר"ח ס"י תקנא סק"ז), ולכשיחבונן יראה שמונח כאן הנחה נפלאה שבעלמא כשאנו אוכלים בשר ויין בכוונה הראויה כדי שיהיה לנו כח לעבודת ה', אזי אכילתנו בבשר ויין יונק מאכילה גבוה שהוא בשר הקרבנות ויין הנסכים, אבל בימים אלו שבטל התמיד ונחרב בית המקדש אין לנו מקום אחיזה ושורש לאכילת בשר ויין.

אש של צמאון מן הבנים אל האב בבחינת 'מנחם אב'

וביאור הענין הוא, דהנה זה פשוט שבשמים אין כבשים במובן הגשמי וכמו שכ' התוס' הנ"ל שהם כבשים של אש, ועומק הענין הוא שהכבשים של אש הנקרבים ע"ג המזבח בשמים הם שורש הצמאון

לפועל קשר ויחוד זה לעשות נחת רוח ליוצרו, ובימים אלו מתעורר לב האדם לזה ביותר באהבה נפלאה, וצריך רק לפתוח את מפתחי הלב לקבל התעוררות זו.

ד.

עומק ענין איסור אכילת בשר ושתיית יין בימים אלו

ועוד יש להוסיף כאן נקודה עמוקה אשר טמון בהלכות ימים אלו, והוא ענין איסור אכילת בשר ושתיית יין לאות אבלות על חורבן בית המקדש (שו"ע אר"ח ס"י תקנ"א ס"ט), אשר בפשטות ענין זה הוא גריעותא ואבלות, אבל בעומק מונח בו מעלה ותקוה גדולה י"ט.

דהנה ידוע מה שאמרו בגמרא (מנחות קי, א) על עבודת הקרבנות שנאמר בה (דה"י ב' ב, ג) 'לעולם זאת על ישראל', א"ר גידל אמר רב זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן, וכתבו התוספות שם שהם שני כבשים של אש שמיכאל מקריב בכל יום ע"ג המזבח של מעלה. והיינו שבזמן שבית המקדש היה קיים היה לנו דוגמא למטה נגד עבודת המזבח של מעלה במה שהיו מקריבים כבשים גשמיים בכל יום על המזבח, אבל בימי הגלות

יט. והגם אשר ביאור ענין זה הוא בעצם עמוקה וארוכה מאד, אבל ננסה לבארה במילים קצרות בבחי' תן לחכם ויחכם עוד, ובעז"ה עוד חזון למועד.

אלא שבעניינים אלו מונח עומק ענין ראש חודש אב, כי הגעגועים והקשר הפנימי שיש בין כנסת ישראל לדודה מתגלים ומתעוררים ביותר בראש חודש זה דווקא ע"י מנהגי האבלות ואיסור אכילת בשר ושתיית יין, כי בזה מתעורר נקודת האמת והתשוקה הפנימית המוסתרים בדרך כלל, וככל המבואר לעיל.

ובמו שנתבאר הכבשים של אש הנקרבים ע"ג המזבח בשמים הם שורש הצמאון שיש בפנימיות כל איש ישראל בלהט אש לקרב השכינה אל דודה, ובראש חודש אב מתעורר זה האש ביתר שאת כמבואר לעיל, ואז יש התעוררות גדולה לעורר בחינת 'ראה והתקין צורת הלבנה', והעיקר הוא לדעת ולהאמין בזה בכל לב ולהתעורר לעבודה נעלית זו להיות שושבין אל היחוד הנשגב הזה.

וזה ענין חודש 'מנחם אב', שצריכים אנו כביכול לנחם את האב, ומהו נחמתו ותענוגו, בראותו את בנו רודף אחריו באהבה וצועק אבא אבא, וכמובן שצעקה זו צריכה להיות מעומק ופנימיות קירות הלב, כמו ילד קטן שבצעקתו לאביו אין לו שום חשבונות וצועק מנקודת האמת שבו ולכן מעורר חן נפלא אצל אביו, כן בוודאי בצעקת האדם אל אביו שבשמים יוכל לעורר חן ותענוג רק אם יהיה זה באמת ובלב שלם, ויהיה רצון שנזכה לעורר נחת רוח נפלא זה ויתהפכו אלו הימים לששון ולשמחה ביחוד השלם.

שיש בפנימיות כל איש ישראל בלהט אש לקרב השכינה אל דודה ולגלות מלכות שמים בעולם ולעומתם גודל געגועיו של אבינו שבשמים לכנסת ישראל בניו אהוביו ועבודתם בגלותם.

וממילא במשך כל ימות השנה מגודל מעלת וקדושת ישראל, הם וכל אכילתם ועניינם הגשמיים הם בבחי' גבוה מעל גבוה ומרכבה לעניינים נעלים, והם יונקים מהקרבנות שמקריבים למעלה כנ"ל, אבל לא כן בימים אלו שיש התעוררות נפלאה, אהבה עצומה וגעגועים גדולים מן הקב"ה אל כנסת ישראל אזי מתגלה עומק עצם הענין הקרבת הכבשים של אש שהוא אך ורק גודל געגועי קוב"ה לבנ"י, וישראל חביבים המרגישים זאת נתעורר בהם פנימיות הצמאון שיש להם לאביהם שבשמים ואז אין להם שורש באכילתם להעבודה שלמעלה היות ובימים אלו אנו מרגישים ביותר שהעבודה למעלה הוא רק קרבנות של אש שהם געגועים והתעוררות מלמעלה אלינו בני ישראל שע"י עבודתינו בעולם הגשמי שאף בתוך ההסתר של הגלות אנו מחזיקים בבריתינו ועובדים עבודתינו ומזה אנו גורמים יחוד גדול למעלה שהוא גבוה מעל גבוה מהשגותינו הדלה.

ובזה יתבאר מה שפתחנו בו, שענין זה שראש חודש אב אינו דוחה האבלות ואסור בו אכילת בשר ושתיית יין אינו מצד גריעותא בר"ח זה כלל,

קהל חסידי קאסוב

עיה"ק ירושלים תובב"א

בס"ד

הננו בזה להודיע לכל הקהל הקודש
שעריכת שלחן הטהור וסעודה שלישית
בצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
שבת פר' מטות מסעי
יתקיימו בביהמ"ד וויזניץ
ברחוב אדוניה הכהן

שלחן הטהור ליל שבת: בשעה 11:30
מנחה ושל"ס: בזמן הדלה"ג

סדר השיעורים בליל ויום תשעה באב
נתפרסם בעז"ה על קו 'קול קאסוב' - בהימים שלפני ת"ב

ניתן לשמוע מודעות אודות השלוח"ט
שיעורים, דרשות, ומאורעות שונות
בעת שהותו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בארה"ק

בקו "קול קאסוב"

במס' 072-370-1810

לשמוע עדכנות

אודות השיעורים יש להקיש 1 - 2

ולשאר מודעות יש להקיש 2 - 2